

FILM SÆTTER SPOR

DANSKE
DANISH **FILM** DIRECTORS
INSTRUKTØRERS
ANBEFALINGER
TIL FILMFORLIGET
2019-22

DANSKE FILM- INSTRUKTØRERS FORSLAG TIL FILMFORLIGET 2019-22

INDLEDNING

- **FORSLAG 1** NY AFDELING FOR PUBLIKUMSOPLEVELSE
- **FORSLAG 2** NY UDVIKLINGSSTØTTEORDNING
- **FORSLAG 3** FINANSIERING AF DANSK FILM
- **FORSLAG 4** ANTALLET AF FILM
- **FORSLAG 5** LAVBUDGETINITIATIVET
- **FORSLAG 6** TALENTUDVIKLING – NEW DANISH SCREEN
- **FORSLAG 7** FORMIDLINGSINDSATTS I FOLKESKOLEN
- **FORSLAG 8** RETTIGHEDER

DANSKE FILM- INSTRUKTØRERS 8 FORSLAG

FORSLAG 1

NY AFDELING FOR PUBLIKUMSOPLEVELSE. Lancering af danske film bør nytænkes. Der bør oprettes en ny Afdeling for Publikumsoplevelse på Det Danske Filminstitut, der skal støtte lancering af danske film efter to principper: kulturel betydning og kommerciel værdi.

FORSLAG 2

NY UDVIKLINGSSTØTTEORDNING. Udviklingsstøtteordningen på Det Danske Filminstitut bør nytænkes. Danske Filminstruktører anbefaler, at sidestille den filmiske (visuelle, auditive) udvikling af en film med det ordbårne manuskriptarbejde.

FORSLAG 3

FINANSIERING AF DANSK FILM. Udbydere af streamingtjenester bør pålægges et kulturbidrag på 4-6 % af deres omsætning i Danmark. 'De 2% skal investeres direkte ind i dansk indhold, som fastlagt i medieaftalen, men de skal hægtes op på projekter der i forvejen er finansieret med danske kulturpenge. De resterende 2-4 % skal indbetales til Det Danske Filminstitut, som fordeler pengene inden for de forskellige støtteordninger.

FORSLAG 4

ANTALLET AF FILM. Danske Filminstruktører anbefaler, at der produceres minimum 100 spillefilm og minimum 130 dokumentarfilm i de kommende 4 år.

FORSLAG 5

LAVBUDGETINITIATIVET skal integreres i alle DFIs støtteordninger.

FORSLAG 6

TALENTUDVIKLING. New Danish Screen skal videreføres på Det Danske Filminstitut. Og nye talenter skal fortsat have mulighed for at talentudvikle sig i de lange formater (spillefilm og serier).

FORSLAG 7

FORMIDLINGSINDSATS I FOLKESKOLEN. Danske Filminstruktører anbefaler, at 'Kunstner i Klassen'-projektet gøres til et varigt og landsdækkende projekt i folkeskolen.

FORSLAG 8

RETTIGHEDER. Danske filmskaberes rettigheder bør sikres. Disse kan sikres, ved at der ved modtagelse af offentlige penge følger en forpligtelse til at sikre ordentlige løn- og ansættelsesvilkår.

INDLEDNING

KUNST EKSISTERER FØRST I MØDET MED PUBLIKUM

Filmkunstens - filminstruktørens forestillingskraft er kulturs og demokratiets forestillingskraft. I filmkunsten udfordres vores selvbilleder. Og i filmkunsten trænes vores og samfundets sensibilitet. Fortællekunst er *infrastruktur* for samfundsmæssig dannelse og deltagelse. Evnen til at skabe relationer og forme processer sker alt sammen i mødet med publikum.

Den danske filmlov §1 lyder: "Lovens formål er at udvikle filmkunst, filmkultur og biografkultur."

HVORFOR ER FILMKUNSTEN VIGTIG?

For instruktører er filmkunsten det personlige, dybt originale og insisterende værk, der skaber betagelse og fordybelse hos en befolkning. Filmkunstneriske værker er tidløse, og kan ses igen og igen. De skaber forbindelse mellem følelserne og tankerne. Og de er på trods af det personlige afsæt i en enkelt instruktørs vision, udtryk for civilisationens store spørgsmål: Overlevelse, forældreskab, at blive voksen, at klare sygdom og fallit, at håbe og at overvinde sig selv. Hvis vi ikke får fortalt den danske version af disse universelle spørgsmål, så risikerer vi at miste vores kulturelle fodfæste.

VI ER I EN KULTURKAMP

Digitaliseringen er en fantastisk gave til befolkningen og vores demokrati. Vi indgår nu med lethed i nye fællesskaber på tværs af sociale, geografiske og kulturelle skel. Men digi-

taliseringen har også en slagside. Tv-serier strømmer ind over os fra udenlandske streamingtjenester, og de udfordrer vores nationale film- og tv-produktion kunstnerisk, kulturelt og økonomisk. De udenlandske tjenester udfordrer allerede nu den danske rettighedsmodel og dermed dansk film og tv's økonomiske fundament på den lange bane. Men endnu værre er det, at streamingtjenesternes tsunamier af amerikansk-funderet indhold desværre er med til at trænge det særligt danske i baggrunden. Alene i 2017 havde Netflix premiere på 1.618 film og serier og tallet er stigende. Jo flere kommercielt drevne serier, der er funderet i en amerikansk kulturforståelse, jo mindre fylder det danske særpræg.

HVAD ER DET DANSKE SÆRPRÆG?

En historie om at miste sit arbejde, at turde være modig eller finde kærligheden er helt forskellig, alt efter om den er fortalt af en instruktør fra Kina, USA eller Danmark. Og netop det at fortælle med vores eget særpræg har gjort dansk film og tv til en uhørt stor succes de seneste 20 år. Lars Von Triers banebrydende fortællestil i 'Breaking the Waves', Thomas Vinterbergs anarkistiske humor i 'Festen' og tv-serien 'Borgen', konceptualiseret af Søren Kragh-Jacobsen, har med sit indblik i en kvindelig statsministerkandidat og den danske work-life balance, sat den danske fortælling på verdenskortet. Og senest har dokumentarfilmen om kvinders seksualitet 'Venus - Let's talk about sex' (instr. Lea Glob & Mette Carla Albrechtson) understreget pointen: Vi er ukonventionelle, frisindende og moderne i vores måde at skabe film såvel som samfund på.

HVAD ER DET UNIKKE VI KAN I DANSK FILM?

For det første skaber dansk films uddannelsesinstitutioner - både Den Danske Filmskole og de alternative uddannelser - filmskabere af høj international standard. For det andet har staten via den offentlige filmstøtte sikret filmskaberne et risikovilligt rum at udvikle film i. Statens støtte er indirekte årsag til dansk films høje kvalitet og originalitet. Det, at vi kan udvikle en film uden at markedsmekanismerne dikterer hvordan, er en hovedforklaring på dansk films store opsving. En tredje forklaring er, at det i Danmark ofte er de samme personer, der laver film og tv-serier. I udlandet er film og tv-brancherne oftest to helt opdelte brancher, men ikke i Danmark. Her laver filmfolk tv, og omvendt. Når filmfolk laver tv, trækker de en særlig filmisk kvalitet med sig. Og tv har på sin side skærpet dansk films evne til at gribe tidsånden, skabe fælles samtaler og sikret filmene udbredelse hos befolkningen.

DEN DANSKE FORTÆLLING ER TRUET

Mens tv-serierne stormer frem, lider dokumentaren og spillefilmen økonomisk. Forstætter denne udvikling, vil det få konsekvenser for dansk film.

Publikum vil først opleve dette som et kvalitetstab i filmene og tv-serierne, dernæst vil de opleve at historierne, der fortælles funderes i udenlandske værdisystemer. Det næste meget ødelæggende stadie er, hvis vi tvinges til at producere færre danske film. Færre film vil påvirke talentudviklingen, branchens høje faglige niveau, risikovilligheden og originaliteten. Lader vi streamingtjenesterne sætte dagsordenen, vil publikum miste den danske fortælling på film. En fortælling vi kan spejle os i, hente fordybelse, næring og inspiration i til

vores liv. Vi har som befolkning brug for at fortælle historier om os selv, til hinanden.

Danske Filminstruktører sætter stor pris på tv-serierne. De skaber arbejdspladser og erfaring til vore filminstruktører. Men når markedsmekanisme og amerikanske værdisæt slår ind, sætter de trends, som ikke har fokus på dansk kultur og på udviklingen af dansk film. Skal alt skal gøres op i HBO, Netflix og amerikanske filmpriser, eller ønsker vi at stille skarpt på dansk films betydning for os som folk, og udvikle den ind i fremtiden?

DANSK FILM SKAL FINDE SIT PUBLIKUM.

Selvom størstedelen af danskerne ved hvor de kan streamme film og tv-serier, så viser nye tal fra Nordisk Film at 68% ikke uhjulpent kan nævne navnet på en tjeneste, hvor man kan købe en film digitalt (iTunes, Blockbuster). Det er højt overraskende, og skræmmende. Og det peger på, at vi i dansk film har hårdt brug for at fokusere på publikumsudvikling og distribution i de næste 4 år. Hvad hjælper det, at vi har filmfortællere, filmarbejdere og produktionsselskaber i verdensklasse, hvis publikum ikke opdager filmene endsige aner, hvor de skal lede?

Danske Filminstruktørers anbefalinger til filmforliget 2019-22 baserer sig på ovenstående tydelige tendenser. Tendenser vi ser som ekstremt kritiske for den danske fortælling på film. Vi ønsker at nytænke relationen mellem film og publikum. Vi vil sætte kulturel værdi på dagsordenen, og vi ønsker, at der skabes en økonomisk bæredygtig model for dansk film således, at vi både har en original dansk filmkunst, filmkultur og biografkultur i fremtiden.

Oeda | instruktion: Max Hestner | foto: Christian Geisnæs

FORSLAG 1 NY AFDELING FOR PUBLIKUMS- OPLEVELSE

FORSLAG:

Danske Filminstruktører ser et meget stort behov for publikumsudvikling i dansk film. Med publikumsudvikling mener vi at nytænke relationen mellem publikum og film. Formålet med publikumsudviklingen skal være at skabe engagement, kulturel værdi og at udvide publikum. Der er brug for et helt nyt mindset, nye kompetencer og nye arbejdsgange.

Vi foreslår derfor, at den eksisterende lanceringsordning på DFI tænkes om, så alle film fremover lanceres i to spor: et værdi-kulturelt og et kommercielt spor. Vi foreslår, at der oprettes en ny 'Afdeling for Publikumsoplevelse'. Formålet med afdelingen skal være todelt:

1. Sikre, at der skabes engagement samt kulturel og demokratisk værdi for publikum.
2. Støtte lancering af danske film, sådan som den nuværende lanceringsstøtte gør.

PROBLEM:

PASSIVITET FREM FOR ENGAGEMENT OG KULTUREL VÆRDI
Danske Filminstruktører mener at den altoverskygende udfordring for dansk film i det nye medielandskab er **synliggørelse og distribution**, samlet set kaldet **'lancering'**. I takt med at forbrugsvaner og oplevelsesmåder ændres, taber danske film terræn til musik, spil, teater, museer, tv-serier og lign. I biografen går alt for mange værdifulde film tabt, både dokumentar- og spillefilm. Årsagen er, at de ikke er tilgængelige eller synlige nok for publikum. De rager simpelthen ikke nok op i landskabet og skaber fællesskaber, som publikum kan være en aktiv og inddraget del af.

Vi mener at dansk films 'lanceringsmodel' sidder fast i en svunden tid, hvor man i ro og mag kunne planlægge og kontrollere en films møde med publikum skridt for skridt og hvor konkurrencen fra andre kulturtilbud var svag. Med lanceringsmodel, mener vi arbejdsgangene i hele det system, der udgiver filmene lige nu: distributører, tv-stationer og biografer. Fælles for disse aktører er, at de stadigvæk i udpræget grad lancerer efter en **publicerende** tankegang, som primært retter sig mod biografvinduet. Alt for mange film udkommer primært via trailer, plakater, annoncekampagner (paid marketing), SoMe og presse, som man sender ud til publikum i en envejs kommunikation. Den håber man så, at publikum griber. Men digitaliseringen har ændret publikums adfærd fuldkommen.

I den digitale tidsalder vil publikum engageres, ikke kun publiceres til. Tiden er gået fra at filmmarketing blot er klarlagt ved at skabe awareness gennem 'paid marketing' til, at man skal konkurrere på audience building og på at skabe want-to-see, på tværs af film, emner og instruktører. Den nye Afdeling for Publikumsoplevelse bør udbrede et helt nyt publikums-engagerende mindset til filmbranchen. Det nye mindset er ikke et frontalopgør med paid marketing, plakater, trailere, og filmene skal stadig markedsføres, så de kan tjene penge i biografen. Men i fremtiden skal vi spørge os selv: hvordan bliver en film betydningsfuld for publikum? Filmens kulturelle værdi skal tydeliggøres og bruges som klar drivkraft i lanceringen. Hvis vi ikke opgraderer på viden og kompetencer i lanceringen nu, så vil kun de store blockbusterfilm overleve (som stadig kan markedsføres/publiceres frem), mens mange andre film vil blive mere og mere usynlige.

TRE EKSEMPLER PÅ SKABELSE AF KULTUREL VÆRDI

I lavbudgetfilmen 'En frygtelig kvinde' af instruktør Christian Tafdrup oplever vi det moderne parforhold set fra en mands synsvinkel. Ingen af de kommercielle kræfter bag filmen troede, at den ville interessere publikum. Der blev derfor kun igangsat et minimalt markedsføringsarbejde, men Christian Tafdrup havde en anden plan. Han besluttede at gå massivt ud i medierne inden filmens biografpremiere, og stillede meget provokerende spørgsmål til parforholdet. Tafdrup ramte plet med sin strategi. På få uger igangsatte han en heftig debat om svage mænd og dominerende kvinder, og folk strømmede i biografen og debatterede på livet løs alle vegne; i radio, tv, magasiner, aviser, podcasts og alle vegne på de sociale medier. Hvordan havde en film til 3,9 mio. kr (budgettet på 'En frygtelig kvinde'), som ingen troede på, kunne skabe kulturel værdi

og sælge næsten 200.000 billetter, hvis ikke Tafdrup havde engageret publikum i en samfundsdebat?

2. verdenskrigsdramaet 'Hvidstengruppen' af instruktør Anne-Grethe Bjarup Riis, fortalte historien om en modstandsgruppe centreret omkring Hvidsten Kro. Få måneder inden filmens biografpremiere, udsendte producenten et undervisningsmateriale om filmen til skolebørn. Børnene gik hjem og fortalte deres forældre om filmen, og da den lidt senere fik biografpremiere, nu målrettet det voksne publikum, opstod der en samtale på tværs af generationer om vores fælles historie. Filmen lykkedes med at øge både billetsalg og skabe kulturel betydning.

Instruktør Thomas Vinterbergs 'Jagten' handler om en mand, der udsættes for heksejagt, da han uretmæssigt anklages for et seksuelt overgreb på et barn. I forbindelse med premieren gik forskere ud i medierne og fortalte om den seneste forskning i afhøring af børn. Er børn troværdige vidner eller lader de sig lede af en voksen med særlige hensigter? Denne slags forskning er normalt ikke så tilgængelig, men pludselig fik vi alle indsigt i spændende, ny viden om børns psykologi, fordi forskerne havde fået en platform fra filmen. Forskernes viden berigede både dem, der så Jagten i biografen, men også dem, der ikke fik set den. Filmen lykkedes både med at sælge biografbilletter, vinde prestigefulde festivalpriser og skabe kulturel værdi i sin afdekning af viden, som normalt er utilgængeligt for offentligheden.

Ditte & Louise | instruktion: Niclas Bendixen | foto: Rolf Konow

PARTNERSKABER

Et vigtigt redskab til at skabe engagement omkring en film, er partnerskaber. I et partnerskab kan forankres en film i et netværk, som kan skabe kontakt til nye målgrupper, nye ressourcer og nye kompetencer. Et partnerskab sikrer at en film ikke

bliver en øde ø. I et partnerskab bidrager alle til samarbejdet, og alle får noget ud det. Partnerskaber kan skabe et langtidsperspektiv på en film, så den ikke, som nu, enten risikerer at blive usynlig eller forsvinder for publikum efter få uger i en biograf. Man kunne f.eks. forestille sig partnerskaber med folkehøjskolen, musikfestivaler, kunstmuseer, teatre, fonde, branche- og interesseorganisationer, kommercielle aktører, eller det politiske landskab – alt efter filmens omdrejningspunkt.

DFI SKAL SKABE RAMMEN FOR INNOVATION I FILMBRANCHEN

Danske Filminstruktører oplever, at filmbranchen står i et vade-
sted i forhold til publikum i den digitale tidsalder. Vi har endnu ikke fundet en ny forretningsmodel, og det er tiltagende svært for producenter at overleve økonomisk. Resultatet er, at der hverken er incitament eller plads til publikumsudvikling, dvs. at nytænke relationen mellem film og publikum.

Det er Danske Filminstruktørers oplevelse, at Filminstitutet allerede har sat filmens kulturelle værdi på dagsordenen. Men vi mener ikke at resultaterne af processen er synlige nok. Vi mener processen har et større potentiale. Publikumsudvikling

skal gøres til en central og integral del af dét at lave film. DFI bør gå forrest og skabe rammerne for stærkere fælles innovation i filmbranchen ved at oprette en 'Afdeling for Publikumsoplevelse'.

Der er mange eksempler på film, der lykkedes i meget stor grad med at skabe awareness, men som alligevel ikke sælger billetter. Hvorfor? DFIs nye Afdeling for Publikumsoplevelse bør indsamle og dele specialviden om publikums digitale adfærd. Alle film er ikke skabt ens, og derfor skal vi i fremtiden bygge alternative publikumsstrategier op for hver enkelt film, ikke længere markedsføre filmene efter en enslydende og gammel-dags model.

Ved en ambitiøs indsats på engagerende lancering mener vi, at dansk film kan opdyrke endnu flere publikummer, end der er nu og at publikums møde med filmene kan blive mere berigende.

Det forsvinder | Instruktion: Peter Schønau Fog | Foto: Martin Dam Kristensen

DANSKE FILMINSTRUKTØRER

FORESLÅR:

Danske Filminstruktører foreslår, at der oprettes en helt ny 'Afdeling for Publikumsoplevelse'. Den nye afdeling skal først og fremmest løfte det publikums-engagerende spor, hvor den kulturelle værdi er målet. Parallelt skal afdelingen støtte den eksisterende lancering målrettet biografen og andre vinduer. Det er Danske Filminstruktørers opfattelse, sådan som ovenstående cases viser, at kulturel værdi som central prisme også kan øge den enkelte films kommercielle potentiale.

- **Placering: Afdeling for Publikumsoplevelse skal ligge under afdelingen 'Udvikling og Produktion' på DFI, og erstatte den eksisterende lanceringsordning.**
- **Data og evaluering: Der skal indsamles data om publikumsadfærd i det digitale landskab, som løbende skal deles med hele filmbranchen. Evaluering af den enkelte film skal gentænkes så den får en større betydning end nu. Evaluering skal ske løbende i hele udgivelsesprocessen, og ikke som et slutpunkt efter endt udgivelse. Formålet er at producenten i højere grad end nu, kan tage beslutninger om sin films møde med publikum og løbende regulere sin udgivelsesstrategi.**
- **Advisory Board: Afdeling for Publikumsoplevelse skal have sit eget advisory board. Dette advisory board skal understøtte den proces, det er at være en helt ny afdeling, og sikre at den nye enhed holder fast i de nye mål. Advisory boardet skal bestå af/ have forbindelse til de mest innovative mennesker med forstand på publikum. Et advisory board vil være en måde for DFI at holde sig levende og nytænkende i forhold til publikumsudvikling.**
- **Støtteudmåling: DFI skal i fremtiden anerkende at et moderne lanceringsarbejde tager udgangspunkt i brainpower og mennesker, og ikke kun i paid marketing, og der skal støtteudmåles herefter. DFI anerkender kun sjældent det væsentlige og i mange tilfælde afgørende arbejde, som instruktør og producer laver i lanceringen.**
- **Unik lanceringsstrategi: Afdeling for Publikumsoplevelse skal arbejde med hver film som sin egen lille business case. Hver film er unik og der bør designes en helt særlig strategi for hver film, som bl.a. fremmer det kulturelle. Hver film skal definere egne succeskriterier, som efterfølgende kan måles og evalueres på, både kvantitativt og kvalitativt.**
- **Flere kompetencer: Afdeling for Publikumsoplevelse skal tilføres midler til ansættelse af strategiske rådgivere. Rådgiverne skal have erfaring med at skabe engagement hos publikum. Vi har bl.a. brug for folk, der har forstand på hvordan de sociale medier kan bruges engagerende og ikke publicerende. Filmbranchen mangler viden om og forståelse for kraften i de sociale medier. Der skal rådgives om etablering af partnerskaber og om antropologisk tilgang til publikum og til kommunikation.**

Team Hurricane | Instruktør: Anika Berg | Foto: Adornet Film v/ Fotograf: Anders Overgaard

FORSLAG 2

EN NY UDVIKLINGS-

STØTTEORDNING

PÅ DFI

For at styrke og udvikle det danske filmsprog foreslår Danske Filminstruktører, at alle UDVIKLINGSSTØTTEORDNINGERNE PÅ DFI NYTÆNKES, således at de sidestiller den tidlige filmiske udvikling med manuskriptudviklingen.

PROBLEM

Når man i det nuværende system søger DFI om støtte til en spillefilm, er den normale rækkefølge, at man først søger manuskriptstøtte (synopsis, treatment eller manuskriptstøtte). Når manuskriptet er skrevet, søger man så udviklingsstøtte til at finde filmens visuelle, lydige identitet, at skabe et scenografisk rum, udvikle filmens genre, fortællesprog og atmosfære. Det ordbårne arbejde med en film har dermed en paradoksal forrang, og er i støttesystemet en forudsætning for det filmsproglige arbejde med en film. Men denne model er ude af trit med tiden og de teknologiske muligheder. Film er primært et visuelt, lydligt og tidsligt medium, og derfor bør man kunne skabe idé-fundamentet til en film, i arbejdet med filmsproget.

Filminstituttet sender med den nuværende manuskript-fokuserede indgang, et signal til skaberne om at de skal være gode til ord, snarere end til at skabe filmiske oplevelser. Udviklingsstøtten bør derfor omtænkes, således at DFI fra starten af en films tilblivelsesproces opmuntrer til, at en film både udvikles som en filmisk oplevelse såvel som en ordbåret fortælling.

I den nye udviklingsstøtteordning, skal filmskaberer frit kunne definere, hvordan og med hvilke redskaber filmen skal udvikles. Formålet med den nye udviklingsstøtte er at styrke det særligt danske filmsprog i spillefilmen, som et kulturelt sprog i sin egen ret. Der skal naturligvis fortsat udvikles manuskripter på traditionel vis, under denne nye udviklingsstøtteordning.

BEDRE ØKONOMI I DEN TIDLIGE UDVIKLINGSFASE

Det er nødvendigt, at der allokeres midler til den tidlige udvikling. I det nuværende system er den tidlige udvikling støttet med så lave beløb, at filmene ikke kan folde deres fulde potentiale ud. Lige nu udvikles de fleste film af en instruktør og en forfatter, og her kunne danske film have gavn af at kunne hyre flere forfattere ind på den samme film, få hjælp fra eksperter og researchere i et mere ambitiøst omfang end nu.

Når man kigger på udenlandske serier, så er en af årsagerne til deres enorme succes, at streamingtjenesterne investerer massivt i udviklingsprocesserne. Der fokuseres meget tidligt på visuel og lydlig udvikling, research og writers rooms. Det er derfor nødvendigt, at vi skaber mulighed for at investere økonomisk i den tidlige udvikling af film, for at kunne tiltrække de bedste filmskabere, så der fortsat kan udvikles danske spillefilm i verdensklasse.

DANSKE FILMINSTRUKTØRER

FORESLÅR:

- **At udviklingsstøtteordningerne nytænkes, så de ligestiller udviklingen af et filmisk udtryk med udviklingen af et manuskript.**
- **At den eksisterende manuskriptstøtte lægges ind under den nye udviklingsstøtteordning.**
- **At den tidlige udvikling af film tilføres midler, for at sikre en sund økonomi i udviklingsfasen.**
- **At tidlig udvikling kan søges af en instruktør og/eller en manuskriptforfatter. Støtten kan søges uafhængigt af en producent. På denne måde kan skaberne selv initiere projekterne og gøre dem klar til præsentation for et produktionsselskab. Dette vil skabe større risikovillighed hos skaberne af filmen i den tidlige idéfase.**

FORSLAG 3

FINANSIERING

AF DANSK

FILM

PROBLEM

"Udviklingen af nye forretningsmodeller for dansk fiktionindhold er ikke lykkedes i en grad, der har skabt økonomisk balance og bæredygtighed i dansk spillefilmproduktion". Sådan lyder det i undersøgelsen "Fremtidens danske indholdsproduktion" (Thomas Riis-udvalget, dec. 2017). Rapporten slår fast, at danske spillefilm mangler mellem 80-100 mio. kr. Årsagen er, at DVD-salget næsten er væk, og at streaming ikke genererer indtægter, der erstatter det tabte. For hver 10 kroner, der er mistet i DVD-salg, tjenes nu kun 1 krone på TVOD. Dette udgør et væsentligt problem for dansk films fremtid.

Findes disse penge ikke, kan vi ikke opretholde den film-volumen der skal til, for at sikre en professionelt arbejdende branche, talentudvikling, diversitet i filmene og udvikling af filmsproget. Det er nu danske politikere skal vise mod til skabe det livsnødvendige økonomiske grundlag for at bevare vores nationale film.

Danske film og tv-serier skabes i en synergi mellem Det Danske Filminstitut, tv-stationer, produktionsselskaber, biografer og distributører. I vores system bidrager alle, også uddannelsesinstitutionerne til helheden og alle er en del af kulturen. Synergien mellem disse aktører er en forudsætning for danske film og tv-serier. Men lige nu er der ingen synergi med streamingtjenesterne, som har ekstremt høje indtægter på vores territorie, uden samtidigt at bidrage til vores film- og tv-kultur.

Indfører vi ikke et substantielt kulturbidrag fra streamingtjenesterne nu, risikerer vi både at forringe dansk indholdsproduktion på den lange bane. Men vi risikerer også, at Danmark sakker bagud konkurrencemæssigt, i forhold til de andre lande i EU, der allerede har indført bidragskrav fra streamingtjenesterne (Tyskland, Frankrig, Portugal, Spanien, Italien, Kroatien mm.)

Politikerne bør derfor træffe et fundamentalt valg i dette forlig: enten løser vi dansk films økonomiske situation nu, eller også accepterer vi tab af kvalitet, diversitet og talentudvikling.

DANSKE FILMINSTRUKTØRER

FORESLÅR:

- **At udbydere af streamingtjenester pålægges et kulturbidrag på 4-6 % af deres omsætning i Danmark.**
- **At de 2%, som allerede er fastlagt i 'Mediaaftalen 2019-23', som direkte investeringer i nyt dansksproget indhold, skal bindes til investeringer i projekter, der i forvejen har dansk kulturstøtte.**

At de resterende 2-4 % skal forvaltes af Det Danske Filminstitut, som en del af den samlede filmstøtte.

Mand & hems | Instruktion: Anders Thomas Jensen | Foto: Rolf Hanow

FORSLAG 4

ANTALLET

AF

FILM

PROBLEM

Filmskabelse er ikke kun et kunstnerisk udtryk, men også et håndværk, som de kreative kræfter skal anvende igen og igen for at holde talentet ved lige. Der skal derfor produceres et vist antal film, en kritisk masse, så branchen holder sig skarp, men også for at vi kan producere mange forskellige slags film og sikre talenternes udvikling og dygtiggørelse.

Med den overvældende mængde af amerikansk-funderet indhold, der både tilbydes danskerne i biograferne og på streamingtjenesterne er vores filmkultur stærkt udfordret. Alene i 2018 investerer Netflix 8 milliarder dollars i nye serier og tjenesten forventer at have hele 700 'Netflix Originals'-serier liggende på deres site i år. For at kunne møde et voksende udenlandsk indhold, så er det danske film-udbud nødt til at have en vis volumen.

Det kan være en god løsning på den korte bane at lave færre film, men det er desværre helt uholdbart på den lange. Konsekvenserne af nedskæring vil vise sig i tab af kvalitet i filmene, fordi de færre film vil blive tvunget til at "gå med livrem og seler". Nye talenter vil ikke få en chance og risikoviligheden, dansk films adelsmærke, vil blive mindre.

Danske Filminstruktører mener at det er vigtigere end nogensinde før at modstå presset fra de udenlandske film og serier, ved ikke at skære i antallet af danske film. Hvis vi skal følge den globale udvikling, og er vi faktisk nødt til at lave endnu flere film i fremtiden, ellers mister vi automatisk vores position.

DANSKE FILMINSTRUKTØRER

FORESLÅR:

- **At der minimum produceres 100 spillefilm i perioden.**
- **At der minimum produceres 130 dokumentarfilm i perioden.**

Venus - let's talk about sex | Instruktør: Mette Carle Albrechtsen og Lea Ulb | Foto: House of Hea!

FORSLAG 5 LAVBUDGET- INITIATIVET

Danske Filminstruktører er stolte af vores lavbudget-initiativ, som har vist sig som en kæmpe succes. Initiativet har skabt en bølge af nye filmtalenter, sikret kunstnerisk udvikling og helt overraskende vist kommerciel gennemslagskraft. Lavbudgetfilmen 'En Frygtelig kvinde' (instr. Christian Tafdrup) solgte imponerende 190.000 biografbilletter siden premieren, og 'Vinterbrødre' (instr. Hlynur Pálmason) har vundet et utal af filmpriser i hele verden. Og både 'Den Skyldige' (instr. Gustav Møller) og 'Vinterbrødre' er sammen med Bille Augusts 'Lykke-Per' udvalgt som Danmarks bud på indstilling til Oscar 2019.

Udover talentudvikling og kunstnerisk udvikling, har lavbudget-initiativet også givet mulighed for, at en ny generation af producere har kunnet etablere deres egne produktionsselskaber. Lavbudgetfilm skal fortsat kunne laves, men initiativet skal tænkes lidt om.

DANSKE FILMINSTRUKTØRER FORESLÅR:

- **At lavbudgetfilm fremover skal integreres i alle de eksisterende ordninger: konsulent- og markedsordningen og New Danish Screen. Lavbudget skal dermed ikke fremover ligge i sit eget initiativ.**
- **At antallet af lavbudgetfilm ikke defineres i filmaftalen, men fastsættes løbende af DFI.**

PLADS TIL STORE FILM

Danske Filminstruktører bakker op om filmbranchen og DFIs ambition om at tildele særligt ambitiøse film en ekstra-stor filmstøtte. For at sikre diversitet i dansk film skal vi kunne konkurrere med navnlig de amerikanske film med store budgetter. Vi skal i fremtiden kunne producere både lav-, mellem- og højbudgetfilm.

En frygtelig kvinde | Instruktion: Christian Tafdrup | Foto: Nordisk Film

FORSLAG 6

TALENTUDVIKLING: NEW DANISH SCREEN SKAL VIDEREFØRES

New Danish Screen er helt afgørende for udvikling af filmtalenter i Danmark. Ordningen sikrer den rette risikovillighed i forhold til nye talenter, såvel som til etablerede talenter, der vil gå nye veje.

Det unikke ved New Danish Screen er, at det er talentet som er i fokus, før projektet. Dette står i modsætning til konsulentordningen og markedsordningen, hvor projektet er i fokus. New Danish Screens talentfokus sikrer, at nye filmfolk ikke kvæles i mødet med filmbranchens ret kontante krav til bl.a. det kommercielle, men i stedet giver dem ro til at få deres første film på vingerne.

New Danish Screens talentfokus omhandler ikke kun instruktør, manuskriptforfatter og producer. Det samlede filmhold er i fokus. Det betyder, at der ikke blot udvikles en enkelt person på hver film, men et helt filmhold, et produktions-set up og et miljø omkring talentet. Det er unikt.

Selvom New Danish Screen ikke har billetsalg eller filmpriser som succeskriterium, men talentudvikling, så har ordningen for nylig imponeret ved at have støttet hele to af tre danske bud på Oscar 2019, nemlig 'Vinterbrødre' og thrilleren 'Den Skyldige'. Dertil overraskede både 'Den Skyldige' og komedien 'En Frygtelig Kvinde' os alle med deres store biografssucceser. New Danish Screen har bevist at talentudvikling i de lange formater (spillefilm og serier) er den helt rigtige vej at gå. Og ordningen har bevist at den sikrer talentudvikling til både det kunstneriske og det kommercielle.

New Danish Screen har i den forgangne forligsperiode igangsat det visionære projekt 'Skitsen', som bad filmskabere præsentere forskellige filmiske udviklingsmetoder. I 'Skitsen' har instruktører udviklet skitser til filmens visuelle og lydige aspekter, før manuskriptet var skrevet. Det at have en så visionær filmstøtteordning placeret på DFI skaber inspiration, udveksling og nytænkning mellem støtteordningerne, og letter talenternes færd videre i systemet.

PROBLEM

I indgåelsen af medieaftalen før sommerferien blev det besluttet at fjerne tv-stationernes filmforpligtelse. En del af denne filmforpligtelse finansierer New Danish Screen. Men nedlægges New Danish Screen ødelægges vi talentkæden i dansk film. Nye talenter kan ikke udvikles lige så godt på de andre eksisterende støtteordninger, for de har et andet fokus, nemlig markedet. Desuden vil nye talenter få det svært, hvis de fremover kun kan søge konsulent- eller markedsordningen, hvor de skal konkurrere mod alle de store, etablerede instruktører.

DANSKE FILMINSTRUKTØRER

FORESLÅR:

- **Talentordningen New Danish Screen videreføres med samme budget som hidtil, nemlig 128 mio. kr. i en 4-årig periode.**
- **New Danish Screen skal fortsat talentudvikle i de lange formater (spillefilm og serieformat)**
- **Den ene halvdel af midlerne skal komme fra de nye 120 mio. kr., der netop er bevilget til dansk film i 'Medieaftalen 2019-23', som erstatning for den mistede filmforpligtelse. Den anden halvdel af midlerne skal komme fra DFI, sådan som tilfældet er i dag.**
- **New Danish Screen skal forblive på Det Danske Filminstitut, fordi ordningen bidrager med inspiration og innovation til DFIs andre støtteordninger.**
- **New Danish Screen skal fortsat støtte i to spor: 1) udvikling af nye filmtalenter og 2) give etablerede talenter mulighed for at eksperimentere eller skifte spor i forhold til deres tidligere karriereforløb.**

Vinterbrødre | Instruktør: Thinnur Palmason | Foto: Mestriplan Pictures

FORSLAG 7

FORMIDLINGS- INDSATS: 'KUNSTNER I KLASSEN' (KIK)

– ET LANDSDÆKKENDE UDVIKLINGSPROJEKT

Danske Filminstruktører ser et ekstremt stort behov for at styrke de kommende generationers kulturelle dannelsesniveau. Således kan de bedre forholde sig bevidst, medskabende og kritisk til vores kultur, der i stigende grad er en audiovisuel kultur.

PROBLEM

Der findes allerede stærke, værdifulde formidlingsindsatser for børn i dansk film. Det Danske Filminstitut sikrer skolernes adgang til alle danske film, udvikler undervisningsmateriale og i skoletjenesten/Film-X kan børn i løbet af tre timer prøve at lave film. Danske Filminstruktører mener dog, at der er et uudnyttet potentiale for at skabe læring ved at lade kunstnerisk skabelse, herunder filmskabelse, bliver integreret i folkeskolen som et fast undervisningsforløb.

Huskunstnerordningen under Statens Kunstfond er med til at udvikle og bevare børns kreative evner gennem mødet med kunstnere og deres måder at arbejde på. På samme tid er ordningen med til at udvikle talentmassen i Danmark. Det er imidlertid ikke en ordning, som dækker filmen.

Den utrolige historie om den kæmpestore pære
Instruktion: Jørgen Lerdam Philip Einstein Lipski, Amalie Næsby Fick | Foto: Nordisk Film

Om "Kunstner i Klassen"

"Kunstner i Klassen" (KIK) er et helt nyt undervisningsforløb i Folkeskolen, som er igangsat og drevet af Dansk Kunstnerråd. Projektet inkluderer alle kunstarterne, også filmen. I 'Kunstner i Klassen'-projektet møder alle børn i en skole kunsten. Et pilotprojekt er netop gennemført i to skoler i Nordjylland, og det har været en succes. I 1-uges forløb på hver skole var eleverne fra 3. til 8. klasse gennem en kunstnerisk arbejdsproces med 7 professionelle kunstnere tilknyttet indenfor film, litteratur, musik, billedkunst, scenekunst, kunsthåndværk og design. Hele skolen var dermed i denne uge et stort kreativt værksted, som gav børnene indsigt i, hvad den kunstneriske proces kan. Et projekt, der forløb til stor tilfredshed fra alle deltagende parter, og som skabte et stort engagement og fælles læring på tværs af klassetrin.

Dansk Kunstnerråd er nu er ved at afprøve et lidt større forløb hvor 'Kunstner i Klassen' udbredes til i alt 10 skoler.

DANSKE FILMINSTRUKTØRER FORESLÅR:

- **Der bevilges 1 mio. kr. til videreudvikling af projektet - 'Kunstner i Klassen' (KIK). Formålet med denne engangsbevilling er, at udvikle KIK-projektet til et varigt, landsdækkende projekt.**

FORSLAG 8

RETTIGHEDER TIL FILMSKABERNE: ORDENTLIGE LØN- OG ANSÆTTELSESES VILKÅR BØR SIKRES

Så længe jeg lever | Instruktion: Ole Bornedal | Foto: Julie Vrabelová

PROBLEM

Den danske filmbranche eksisterer på et skrøbeligt økonomisk grundlag og den mindste skævvridning af styrkeforholdene mellem aktørerne, kan være yderst skadelig for den fortsatte produktion af originale danske filmværker. Det er derfor meget vigtigt, at enhver modtager af offentlig filmstøtte, mødes med den betingelse, at man "sender penge retur" til det danske film-økosystem.

Det kan gøres på flere måder.

Kulturministerens ekspertudvalg (Thomas Riis udvalget) foreslog i sin rapport 'Fremtidens danske indholdsproduktion' fra december 2017, at der stilles krav om brug af aftalelicens (idé nr. 9), hvis der gives offentlig støtte til en produktion. Det betyder, at streamingtjenester og andre KUN kan få adgang til at have offentligt støttede film liggende på deres tjeneste, hvis de betaler for brug af rettigheder ligesom fx tv-distributørerne (lignende brug, lignende betaling). Forslaget (idé nr. 9) betyder, at der altid ved offentlig støtte sendes penge tilbage til nyt dansk indhold via den danske rettighedsmodel, vedtaget af Folketinget. De, der tjener penge på dansk indhold ved at bruge rettighederne, skal også betale for det.

Det er afgørende for danske kunstnere og producenter, der i dag med den danske rettighedsmodel deler risikoen ved en produktion, da en del af betalingen først kommer senere via betaling for rettigheder.

DANSKE FILMINSTRUKTØRER FORESLÅR AT:

- Der stilles betingelse for offentlig støtte til en produktion, at ansøgeren vedlægger aftaler med de relevante brancher/fagorganisationer, der regulerer spørgsmålet om brug af rettigheder. Såfremt idéen gennemføres på denne måde, vil den konkrete udformning blive overladt til de implicerede parter, og der er ikke nogen, der påtvinges konkrete aftalevilkår. Denne løsning svarer i øvrigt til, hvad der er gældende i Frankrig i forhold til offentlig støtte til produktioner.

1st CLASS

DANSKE
DANISH FILM DIRECTOR
INSTRUKTØRER